

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobkyň **a) P. V., b) V. K.**, obou zastoupených JUDr. Marií Vítkovou, advokátkou v České Lípě, Jindřicha z Lipé 91, proti žalovanému **Krajskému úřadu Libereckého kraje**, se sídlem Liberec, U Jezu 642/2a, v řízení o kasační stížnosti žalobkyň proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 31. 7. 2006, č. j. 59 Ca 45/2005 – 50,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec se žalobkyně domáhaly zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 12. 2004, č. j. EKO/62/2004 a č. j. EKO 63/2004, jakož i jemu předcházejících rozhodnutí. Zmiňovanými rozhodnutími žalovaného byla zamítnuta odvolání žalobkyň proti (celkem sedmi) platebním výměrům vydaným dne 22. 10. 2004 Obecním úřadem Volfartice pod č. j. 400/2004 a č. j. 402/2004 až 407/2004, kterými byly žalobkyním a nezletilým dětem žalobkyně a) vyměřeny místní poplatky za provoz systému shromažďování, sběru,

přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů za blíže specifikovaná období, v celkové výši 3436 Kč. Krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Krajský soud v odůvodnění svého rozsudku uvedl, že žalobkyně nezpochybňují, že předmětný místní poplatek za sebe ani nezletilé děti v rozhodných obdobích neplatily, nepopírají též, že v obci Volfartice měly v té době trvalý pobyt. Argumentace žalobkyň se soustřeďuje do tvrzení, že nejsou poplatníky tohoto místního poplatku, neboť nevytvářejí odpad ve smyslu § 17a zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění účinném od 1. 1. 2003 (dále jen „zákon o odpadech“). K tomu krajský soud uvedl, že místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (dále též „místní poplatek“) je obec (v rámci obecně závazné vyhlášky vydané v rámci samostatné působnosti) oprávněna zavést [§ 1 písm. h) zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění platném pro projednávanou věc – dále jen „zákon o místních poplatcích“, ve spojení s § 14 tohoto zákona]. Podle § 10b zákona o místních poplatcích místní poplatek platí každá fyzická osoba, která má v obci trvalý pobyt; tuto povinnost mají i nezletilé děti. Z těchto důvodů tedy poplatková povinnost vyplývající ze všech prvostupňových rozhodnutí na adresáty těchto rozhodnutí bezesbýtku dopadá. K námitce žalobkyň, dle které žádný komunální odpad fakticky neprodukují, respektive jej recyklují (a nejsou tedy původci odpadu ve smyslu jeho definice uvedené v § 17a zákona o odpadech), krajský soud uvedl, že citovaný zákon je postaven na principu, podle kterého původcem komunálního odpadu je obec, která je povinna plnit povinnosti vyplývající z tohoto zákona (§ 17). Pojem „vznik komunálního odpadu“ tedy nelze zredukovat pouze na odpad vznikající z provozu domácností, nýbrž jde o veškerý odpad vznikající pobytem a činnostmi fyzických osob, tedy i na veřejných prostranstvích obce. Tato koncepce zákona reflektuje veřejný zájem na ochraně a zlepšování životního prostředí. Pokud tedy žalobkyně skutečně upravují odpad mimo systém likvidace komunálního odpadu provozovaného obcí, nic jim nebránilo požádat z tohoto titulu obec o prominutí předmětného místního poplatku, za podmínek vyplývajících z § 16 zákona o místních poplatcích; krajský soud zde zohlednil skutečnost, že obecně závazná vyhláška obce Volfartice č. 2/2002, o zavedení místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, možnost úlev či osvobození od místního poplatku neupravuje.

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelky“) napadly rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností opírající se o důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Poukázaly zde (stejně jako dříve v žalobě) na skutečnost, že na území obce Volfartice žádný komunální odpad nevytvářejí (§ 17a odst. 2 zákona o odpadech) a nemohou tedy být poplatníky předmětného místního poplatku, ve smyslu § 1 písm. h) zákona o místních poplatcích. Naopak, pokud by stěžovatelky systém likvidace komunálního odpadu provozovaný obcí využívaly, porušily by zákon o odpadech, neboť tento systém (v kasační stížnosti podrobněji popsáný) je se zákonem v rozporu. V této souvislosti stěžovatelky vytkly krajskému soudu, že se při hodnocení věci spokojil toliko s listinnými důkazy a neprovedl místní šetření. Pokud krajský soud v rozsudku dále uvádí, že stěžovatelky mohly požádat o prominutí nebo snížení předmětného místního poplatku, toto tvrzení nemůže, dle jejich názoru, obstát, neboť stěžovatelky, z důvodů výše popsaných, nejsou poplatníky tohoto místního poplatku.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti podrobně popsal genezi celé věci. Zopakoval dále důvody, které ho vedly k vydání žalobou napadených rozhodnutí. V této souvislosti zdůraznil, že obec Volfartice využila při zavedení platby za komunální odpad jedné ze zákonem nabízených možností, kterou je zavedení místního poplatku. Učinila tak obecně závaznou vyhláškou vydanou v samostatné působnosti, do níž žalobce nebyl při svém rozhodování oprávněn jakkoli zasahovat. V právním režimu této vyhlášky pak byly vydávány platební výměry a v souladu s touto úpravou byly žalovaným přezkoumávány.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 1, věty první s. ř. s.

Kasační stížnost není důvodná.

Z výše popsaného obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatelky (s výjimkou žalobní námitky namítající absenci zákonného ustanovení, dle kterého byly platební výměry vydány) uplatňují zcela stejnou právní argumentaci jako v předcházející žalobě. Se všemi žalobními důvody se přitom krajský soud v odůvodnění svého rozsudku vypořádal; vzhledem k tomu, že tak učinil zcela v souladu se zákonem a vyčerpávajícím způsobem, pro naplnění principu ekonomie soudního řízení lze v podrobnostech na toto odůvodnění odkázat.

Nejvyšší správní soud považuje v této věci za podstatné zdůraznit, že argumentace stěžovatelek, vystavěná na tvrzení, že fakticky žádný komunální odpad na území obce Volfartice nevytvářejí [zahrnujíc v to též nezletilé děti stěžovatelky a)], nelze akceptovat *per se*, neboť svědčí o nepochopení právní úpravy předmětného místního poplatku. Vymezení a správa tohoto místního poplatku se totiž neřídí režimem zákona o odpadech, nýbrž výlučně zákonem o místních poplatcích. Zákon o odpadech sice podává legální definici pojmů užívaných v § 10b zákona o místních poplatcích (odpad, komunální odpad, atd. – viz § 3 a § 4 zákona o odpadech), žádným způsobem však neupravuje místní poplatky spojené s plněním povinností, které z něho vyplývají. Pojem místního poplatku je zákonem o odpadech zmiňován pouze v souvislosti s řešením možné kolize místního poplatku s jinými způsoby financování nakládání s odpady, kterými jsou smluvní úhrada za nakládání s odpady a poplatek za komunální odpad (srov. § 17 odst. 5, větu třetí a § 17a odst. 1, větu druhou tohoto zákona). Úprava předmětného místního poplatku je tedy obsažena výlučně v zákoně o místních poplatcích; posouzení, zda je konkrétní osoba jeho plátcem či nikoli, musí být prováděno pouze v režimu tohoto zákona. Jen pro úplnost lze na tomto místě poznamenat, že samotný fakt, že tento místní poplatek byl zaveden a do zákona o místních poplatcích vložen částí třináctou zákona o odpadech, nemá na výše uvedený závěr žádný vliv.

Z ustanovení § 10b odst. 1 zákona o místních poplatcích vyplývá, že poplatníkem tohoto místního poplatku je buď *fyzická osoba, která má v obci trvalý pobyt* [§ 10b odst. 1 písm. a), věta před středníkem zákona], nebo *fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu*

určenou nebo sloužící k individuální rekreaci, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba [§ 10b odst. 1 písm. b), věta před středníkem zákona]. Žádná další kritéria pro vznik poplatkové povinnosti v případě tohoto místního poplatku zákon nestanoví. Pokud tedy obec (počínaje dnem 1. 1. 2002) využije zákonné možnosti zavést a vybírat místní poplatek ve smyslu § 1 písm. h) zákona o místních poplatcích, učiní tak (v rámci samostatné působnosti) formou obecně závazné vyhlášky (§ 15 zákona o místních poplatcích). Pokud jde o vymezení poplatníků jednotlivých místních poplatků, může obec ve vyhlášce [při respektování omezení vyplývajícího z § 35 odst. 3 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů] okruh těchto osob pouze omezit (ve formě osvobození), či stanovit některým osobám úlevy (§ 16 zákona o místních poplatcích). Tato možnost je však zcela odvislá od rozhodnutí obecního zastupitelstva a zůstane-li nevyužita, jde o postup zcela souladný se zákonnými normativy (srov. nálezy pléna Ústavního soudu ze dne 10. 12. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 16/02, in Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, Svazek č. 27, Nález č. 103, str. 161).

Obec Volfartice ve své obecně závazné vyhlášce č. 2/2002 možnosti zavedení úlev či osvobození nevyužila a v projednávané věci tedy bezesbýtku platí závěr, dle kterého byla poplatníkem předmětného místního poplatku bez výjimky každá fyzická osoba, která měla v této obci v rozhodném období trvalý pobyt. Evidentně by tedy tento místní poplatek byl povinen platit i ten, kdo je v obci pouze administrativně hlášen k trvalému pobytu, avšak fyzicky se zde nezdržuje a logicky tedy nemůže být ani původcem komunálního odpadu. Je tedy logické, že za situace, kdy stěžovatelky nezpochybňují, že měly v obci v obdobích uvedených na jednotlivých platebních výměrech trvalý pobyt a že místní poplatky ve smyslu příslušné obecní vyhlášky neplatily, je zcela zbytečné polemizovat nad způsobem, jakým se svými odpady nakládaly, stejně jako nad souladem systému odpadového hospodářství obce se zákonem o odpadech.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti lze tedy uzavřít, že krajský soud posoudil věc po právní stránce zcela v souladu se zákonem; Nejvyššímu správnímu soudu proto nezbylo, než kasační stížnost jako nedůvodnou podle ustanovení § 110 odst. 1, věty druhé s. ř. s. zamítnout.

O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka - žalovaného, v jeho případě nebylo zjištěno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly. Z tohoto důvodu mu proto právo na náhradu nákladů řízení přiznáno nebylo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. ledna 2008

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu